

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 19 mars 2019

295/2019

Lag

om ändring av lagen om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) 2 kap. 19 § 3 mom., 3 kap. 33 § 2 mom., 4 kap. 6 § samt 5 kap. 11 § 2 mom.,

ändras 1 kap. 1 § 2 och 4 mom., 2 § 1 mom. samt den finska språkdräkten i 2 § 2 mom., rubriken för II avdelningen, 2 kap. 1 § 2 mom. och 7 § 5 mom., 3 kap. 1 §, 2 § 3 mom., 6 §, 13 § 3 mom., 15 § 2 mom., 17–19, 21–23 och 26 § samt 31 § 1 mom., 5 kap. 1, 10, 15 och 18 §, 19 § 1 mom., 20 § 1 mom., 21 §, den finska språkdräkten i 22 § 2 mom. och i 23 §, 24 §, 26 § 2 mom. och 27 § 2 mom., 6 kap. 1 § 1 mom., 7 kap. 1 §, 3 § 3 mom., 5 § 3 mom. och 6 §, 9 kap. 4 § 2 mom. 8 punkten, 5 §, 7 § 2 mom. och 8 § samt 10 kap. 3 §, och *fogas* till 2 kap. 17 § nya 2–5 mom. som följer:

1 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

1 §

Tillämpningsområde

Tillämpningen av denna lag på utländska organisationer som motsvarar börser framgår av 4 kap.

Bestämmelser om offentliggörande av information om handel med finansiella instrument och om handel med derivatinstrument finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*. I EU:s förordning om marknader för finansiella instrument bestäms också om rapportering av transaktioner med finansiella instrument till den behöriga myndigheten och om icke-diskriminerande tillträde till clearing och till uppgifter om referensvärden.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster (747/2012),

RP 277/2018
EkUB 32/2018
RSv 243/2018

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU; (32014L0065); EUT L 173, 12.6.2014, s. 349

- 2) *värdepapper* värdepapper enligt 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012),
- 3) *derivatinstrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 14 § 1 mom. 3–9 punkten i lagen om investeringstjänster,
- 4) *multilateralt system* ett system där flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument kan interagera inom systemet,
- 5) *reglerad marknad* ett multilateralt system som drivs av en börs eller av en motsvarande marknadsoperatör i någon annan EES-stat och där köp- och säljbud på finansiella instrument eller inbjudningar till erbjudande i enlighet med regler som upprättats av marknadsoperatören sammanförs så att detta leder till bindande avslut,
- 6) *marknadsoperatör* en eller flera personer som leder eller driver verksamhet på en reglerad marknad och får vara den reglerade marknaden själv,
- 7) *börs* ett finländskt aktiebolag som driver en reglerad marknad i Finland,
- 8) *multilateral handelsplattform* ett multilateralt system som är av ett annat slag än enligt 5 eller 11 punkten och som drivs av en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i någon annan EES-stat och där köp- och säljbud på finansiella instrument eller inbjudningar till erbjudande i enlighet med regler som upprättats av marknadsplatsoperatören sammanförs så att detta leder till bindande avslut,
- 9) *tillväxtmarknad för små och medelstora företag* en särskild multilateral handelsplattform som är registrerad i enlighet med 6 kap.,
- 10) *små och medelstora företag* företag vars genomsnittliga börsvärde understeg 200 000 000 euro beräknat på slutkurser för de tre föregående kalenderåren,
- 11) *organiserad handelsplattform* ett multilateralt system som är av ett annat slag än enligt 5, 8 och 9 punkten och som drivs av en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i någon annan EES-stat och där föremål för handel är endast obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat,
- 12) *marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel* en börs, ett värdepappersföretag och ett tredjelandsföretags filial som avses i lagen om investeringstjänster samt ett kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen (610/2014) och som i Finland driver system som avses i 8 punkten och med *marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel* en börs, ett värdepappersföretag och ett tredjelandsföretags filial som avses i lagen om investeringstjänster samt ett kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och som i Finland driver system som avses i 11 punkten,
- 13) *handelsplats* en reglerad marknad, en multilateral och en organiserad handelsplattform,
- 14) *tillhandahållare av investeringstjänster* i lagen om investeringstjänster avsedda värdepappersföretag och utländska EES-värdepappersföretag och i kreditinstitutslagen avsedda kreditinstitut och utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investerings-tjänster eller bedriver investeringsverksamhet,
- 15) *handelspart* tillhandahållare av investeringstjänster och andra personer som en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel har auktoriserat att bedriva handel på en viss handelsplats,
- 16) *systematisk internhandlare* ett värdepappersföretag som i en organiserad, frekvent, systematisk och väsentlig omfattning handlar för egen räkning när det utför kundorder utanför en reglerad marknad utan att utnyttja ett multilateralt system,
- 17) *algoritmisk handel* handel med finansiella instrument där en datoralgoritm automatiskt bestämmer enskilda orderparametrar,
- 18) *matchad principalhandel* en transaktion där en mellanhand själv träder emellan transaktionens köpare och säljare på ett sådant sätt att den under transaktionens utförande aldrig exponeras för marknadsrisk och där båda sidor av transaktionen genomförs samti-

digt och där transaktionen genomförs till ett pris där mellanhanden inte gör någon vinst eller förlust, förutom tidigare tillkännagivna arvoden eller avgifter för transaktionen,

19) *datarapporteringstjänster* drift av ett godkänt publiceringsarrangemang, drift av konsoliderad handelsinformation eller drift av en godkänd rapporteringsmekanism,

20) *leverantör av datarapporteringstjänster* finländska aktiebolag eller europabolag som avses i lagen om europabolag (742/2004) och som i enlighet med denna lag har beviljats verksamhetstillstånd för att driva ett godkänt publiceringsarrangemang, konsoliderad handelsinformation eller en godkänd rapporteringsmekanism,

21) *tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang* bolag som avses ovan i 20 punkten och som har rätt att i enlighet med artiklarna 20 och 21 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument för tillhandahållare av investeringstjänsters räkning publicera rapporter om värdepappershandel,

22) *tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation* bolag som avses ovan i 20 punkten och som har rätt att tillhandahålla tjänster för samling av rapporter om transaktioner med sådana finansiella instrument som avses i artiklarna 6, 7, 10, 12, 13, 20 och 21 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument i fråga om reglerade marknader, multilaterala handelsplattformar, organiserade handelsplattformar och tillhandahållare av godkända publiceringsarrangemang samt konsolidera dem till ett kontinuerligt elektroniskt informationsflöde med uppgifter om priser och volymer per finansiellt instrument,

23) *tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism* bolag som avses ovan i 20 punkten och som har rätt att för tillhandahållare av investeringstjänsters räkning rapportera uppgifter om transaktioner till Finansinspektionen, behöriga myndigheter i andra EES-stater eller till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,

24) *utländska leverantörer av EES-datarapporteringstjänster* utländska företag som av en annan EES-stat än Finlands behöriga myndighet har beviljats tillstånd som motsvarar verksamhetstillstånd enligt 8 kap. att tillhandahålla datarapporteringstjänster,

25) *EES-stat* en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

26) *tredjeland* en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

27) *utländskt EES-värdepappersföretag* ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag som avses i 1 kap. 13 § 1 mom. 7 punkten i lagen om investeringstjänster,

28) *utländskt EES-kreditinstitut* ett sådant EES-kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 3 mom. i kreditinstitutslagen och som har verksamhetstillstånd för att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster,

29) *tredjelandsföretag* sådana företag i tredjeländer som avses i 1 kap. 13 § 1 mom. 9 punkten i lagen om investeringstjänster,

30) *Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten* Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG,

31) *ledning* styrelsen för en tillhandahållare av investeringstjänster, en börs eller en leverantör av datarapporteringstjänster, och om företaget har ett förvaltningsråd, förvaltningsrådet, verkställande direktören och alla som är direkt underställda verkställande direktören och som sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet,

32) *verkställande ledning* företagets verkställande direktör samt alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller i praktiken leder dess verksamhet,

33) *limiterad order* en order att köpa eller sälja ett finansiellt instrument till ett angivet högsta eller lägsta pris eller bättre och avseende en angiven volym,

34) *likvid marknad* en marknad för ett finansiellt instrument eller en klass av finansiella instrument, där det ständigt finns beredda och villiga köpare och säljare, enligt en bedömning utifrån följande kriterier och med beaktande av de specifika marknadsstrukturerna för det finansiella instrumentet eller klassen av finansiella instrument, dvs.

a) den genomsnittliga transaktionsfrekvensen och transaktionsvolymen under ett antal marknadsvillkor, med beaktande av produkternas art och livscykel inom klassen av finansiella instrument,

b) antalet och typen av marknadsaktörer, inbegripet förhållandet mellan antalet marknadsaktörer och antalet instrument som handlas när det gäller en särskild produkt,

c) den genomsnittliga storleken på spreadar, när uppgift finns.

II AVDELNINGEN

HANDELSPLATSER FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT

2 kap.

Drift av reglerade marknader

1 §

Tillstånd att driva en reglerad marknad och annan tillåten verksamhet

En börs får utöver en reglerad marknad driva en multilateral handelsplattform och en organiserad handelsplattform, driva datarapporteringstjänster och tillhandahålla databehandlingstjänster och andra tjänster i anslutning till omsättning och förvaring av finansiella instrument samt utbildnings- och informationstjänster för utveckling av värdepappers-, derivat- och finansmarknaden samt bedriva annan verksamhet som har nära samband med verksamhet som avses i detta moment.

7 §

Tillståndsbeslut och inledande av en börs verksamhet

Vad som i 3 kap. 1 § 4 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om företag som ansöker om verksamhetstillstånd för värdepappersföretag, ska tillämpas också på aktiebolag som ansöker om verksamhetstillstånd för börs.

17 §

Börsledningens tidsdisposition

Den som är styrelsemedlem eller verkställande direktör i en börs får samtidigt inneha högst en av följande kombinationer av ledningsuppdrag:

1) en kombination av ett styrelseuppdrag eller uppdrag som verkställande direktör i huvudsyssla som baserar sig på ett anställningsförhållande och två andra slags styrelseuppdrag,

2) fyra styrelseuppdrag, av vilket ingetdera baserar sig på ett anställningsförhållande som utgör huvudsyssla.

Som ett (1) ledningsuppdrag betraktas styrelseuppdrag eller uppdrag som verkställande direktör

- 1) i företag som hör till samma koncern, och
- 2) i företag där börsen har ett kvalificerat innehav.

Finansinspektionen får ge en styrelsemedlem och verkställande direktören tillåtelse att utöver vad som föreskrivs i 2 mom. ta emot ytterligare ett uppdrag, om det inte äventyrar iakttagandet av de principer som nämns i 1 och 2 mom. Finansinspektionen ska underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om undantaget.

Vad som föreskrivs i 2 mom. ska inte tillämpas på en person som har valts in i börsledningen som statens representant och inte heller på den som är styrelsemedlem eller verkställande direktör i ett bostadsaktiebolag, i ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), i en ideell eller ekonomisk förening eller i ett annat företag vars huvudsakliga syfte inte är att generera vinst åt aktie- eller andelsägarna, om uppdraget inte äventyrar iakttagandet av de principer som anges i 1 och 2 mom.

3 kap.

Organisering av verksamheten på en reglerad marknad

1 §

Krav som gäller organisering av verksamheten på en reglerad marknad

En börs ska organisera sin verksamhet på ett tillförlitligt sätt med beaktande av arten och omfattningen av dess affärsverksamhet. Börsen ska i alla situationer säkerställa den verksamhetsrelaterade riskhanteringen och verksamhetens kontinuitet.

En börs ska ha principer för identifiering, förebyggande och hantering av intressekonflikter i anslutning till börsens verksamhet. I principerna ska i synnerhet beaktas intressekonflikter som kan ha relevans för börsens verksamhet eller för en tillförlitlig skötsel av börsens tillsynsuppgift enligt 2 §, inklusive differentiering av uppgifterna för att förhindra intressekonflikter. Börsen ska ha öppna och icke-diskriminerande regler och förfaranden för att trygga en ordnad handel på lika villkor samt för att tillämpa opartiska grunder för effektivt utförande av order.

Börsen ska säkerställa att dess system och förfaranden också i störningssituationer tryggar tillförlitligheten och kontinuiteten i handelssystemet. Börsen ska säkerställa att dess handelssystem är motståndskraftiga, har tillräcklig kapacitet för att hantera toppbelastning i fråga om order- och meddelandevolym och säkerställa ordnad handel under svåra förhållanden på marknaden. Börsen ska regelbundet testa handelssystemets funktion med belastningstest för att uppfylla de krav som beskrivs ovan.

När börsen sköter sina uppgifter enligt denna lag ska på verksamheten inte tillämpas förvaltningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), språklagen (423/2003) eller samiska språklagen (1086/2003). På dem som hör till börsens ledning och på börsens anställda ska då inte heller tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om börser ska på motsvarande sätt tillämpas på börser holdingföretag.

En börs får inte på en reglerad marknad utföra kundorder med utnyttjande av eget kapital eller bedriva handel genom matchad principalhandel.

2 §

Börsens tillsynsuppgifter

Finansinspektionen ska vidarebefordra information som avses i 2 mom. till andra EES-staters myndigheter som motsvarar Finansinspektionen och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. Förfarande som avses i 2 mom. 4 punkten ska emellertid rapporteras endast om Finansinspektionen är övertygad om att förfarandet strider mot EU:s marknadsmissbruksförordning.

6 §

Börsreglernas minimiinhåll

En börs ska upprätta och ge allmänheten tillgång till reglerna för en reglerad marknad med närmare föreskrifter åtminstone om

- 1) hur handeln ska bedrivas,
- 2) hur och på vilka grunder finansiella instrument tas upp till handel samt hur och på vilka grunder handel med finansiella instrument kan avbrytas eller avslutas,
- 3) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som i fråga om fullgörandet av åtaganden enligt denna lag, värdepappersmarknadslagen och med stöd av dem utfärdade bestämmelser och föreskrifter, EU:s marknadsmissbruksförordning samt enligt börsreglerna gäller för värdepappersemitterer samt deras administration och förvaltnings- och styrningssystem,
- 4) hur och på vilka grunder handelsparter godkänns och godkännanden återkallas,
- 5) de skyldigheter som följer av de professionella krav som ställs på personalen hos tillhandahållare av investeringstjänster som är verksamma på en reglerad marknad,
- 6) på vilka villkor andra personer än värdepappersföretag och kreditinstitut kan godkännas som handelsparter,
- 7) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som gäller för handelsparter i fråga om fullgörandet av åtaganden enligt denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter samt börsreglerna eller annars,
- 8) vilka påföljder för överträdelse av börsreglerna som kan påföras värdepappersemitterer och handelsparter samt hur påföljderna bestäms,
- 9) villkoren för handel med derivat,
- 10) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som gäller i fråga om fastställande och avveckling av transaktioner.

Reglerade marknader får som medlemmar uppta i lagen om investeringstjänster avsedda värdepappersföretag och utländska EES-värdepappersföretag, i kreditinstitutslagen avsedda kreditinstitut och utländska EES-kreditinstitut, som tillhandahåller investeringstjänster, samt andra personer som

- 1) har tillräckligt godandel,
- 2) besitter tillräcklig handelsförmåga, handelskompetens och handelserfarenhet,
- 3) i tillämpliga fall har lämplig organisation, och som
- 4) har tillräckliga resurser för sin uppgift med beaktande av de olika finansiella arrangemang som den reglerade marknaden har upprättat för att garantera korrekt avveckling av transaktioner.

13 §

Finansinspektionens uppgifter och skyldighet att informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Om det är fråga om ett beslut som avses i 11 § 4 mom. andra meningen ska Finansinspektionen vid behov underrätta också Energimyndigheten om beslutet.

15 §

Rätt att verka som handelspart

Andra personer med säte i en EES-stat kan godkännas som handelsparter, om de uppfyller de krav som följer av börsreglerna och om det med hänsyn till vad som utretts om sökandens tillförlitlighet, anseende, erfarenhet och lämplighet i övrigt samt om hur sökanden organiserat sin verksamhet eller annars är sannolikt att sökandens deltagande i handeln inte äventyrar dess tillförlitlighet. Sökanden ska dessutom ha tillräckliga finansiella och övriga förutsättningar för att uppfylla de åtaganden som följer av handel med finansiella instrument.

17 §

Marknadsgarantavtal

En börs ska upprätta ett skriftligt marknadsgarantavtal som varje tillhandahållare av investeringstjänster som bedriver en marknadsgarantstrategi på en reglerad marknad ska förbinda sig till. Börsen ska säkerställa att den har ett marknadsgarantsystem i vilket ett tillräckligt antal tillhandahållare av investeringstjänster deltar med tanke på handelns art och omfattning.

I det avtal som avses i 1 mom. ska åtminstone specificeras

- 1) skyldigheten att ge bindande offerter till konkurrenskraftiga priser,
- 2) tillförsel av likviditet och andra skyldigheter till följd av deltagandet i börssystemet,
- 3) alla incitament i form av rabatter eller annat för att tillföra likviditet till marknaden samt andra rättigheter i anslutning till marknadsgarantdeltagandet.

Börsen ska övervaka att handelsparten iakttar avtalet som avses i denna paragraf.

Börsen ska utan obefogat dröjsmål informera Finansinspektionen om innehållet i avtalet och lämna Finansinspektionen de andra upplysningar som Finansinspektionen begär.

18 §

Algoritmisk handel

En börs ska ha tillgång till effektiva system och förfaranden för att säkerställa att algoritmisk handel inte orsakar eller är ägnad att orsaka otillbörliga handelsförhållanden och att börsen kan hantera alla otillbörliga handelsförhållanden som beror på algoritmisk handel. Börsens system och förfaranden ska omfatta

- 1) skyldighet för handelsparter att testa sina algoritmer i börsens testmiljö,
- 2) ett system med vars hjälp börsen kan begränsa den relativa andelen ej utförda order som en handelspart lägger in i systemet,
- 3) ett system med vars hjälp börsen kan hantera minsta möjliga tick-size.

Börsen ska säkerställa att dess principer för samlokaliseringstjänster är transparenta, rättvisa och icke-diskriminerande.

Börsen ska kunna identifiera vilka order som har genererats genom algoritmisk handel och vilka algoritmer som har använts för att skapa olika order och vilka personer som har initierat de ordena. Börsen ska utan obefogat dröjsmål på begäran göra den informationen tillgänglig för Finansinspektionen.

19 §

Direkt elektroniskt marknadstillträde

En börs kan tillåta att en tillhandahållare av investeringstjänster i egenskap av handelspart erbjuder en kund direkt elektroniskt marknadstillträde. Med direkt elektroniskt marknadstillträde avses ett arrangemang där en handelspart ger en kund tillåtelse att använda dennas handelskod, så att kunden elektroniskt kan förmedla order avseende ett finansiellt instrument direkt till handelsplatsen.

En börs ska se till att handelsparten bedömer sina kunders lämplighet att använda det arrangemang som avses i 1 mom.

Handelsparten ansvarar för order och affärer som utförs med användning av direkt elektroniskt marknadstillträde.

En börs ska ställa behöriga krav på riskhanteringssystem och tröskelvärden för handel som bedrivs med elektroniskt marknadstillträde. En börs ska ha system och förfaranden varmed den kan särskilja och vid behov stoppa order eller handel som utförs av en person som använder direkt elektroniskt marknadstillträde och varmed börsen kan avbryta eller avsluta direkt elektroniskt marknadstillträde som erbjuds av en handelspart, om handelsparten eller dess kund inte iakttar vad som föreskrivs i denna paragraf.

21 §

Synkronisering av klockor

En börs och dess handelsparter ska synkronisera de klockor som används för att registrera datum och tid för varje händelse som ska rapporteras.

Det som här föreskrivs om synkronisering av en börs och dess handelsparter klockor ska också tillämpas på handelsplatser som avses i 5 och 6 kap.

22 §

Kortvariga avbrott i handeln med finansiella instrument

En börs ska för undvikande av betydande handelsstörningar ha adekvata system och interna förfaranden för att

- 1) kortvarigt avbryta eller begränsa handeln, om det finns en betydande prISRörelse för ett finansiellt instrument på en reglerad eller en närliggande marknad under en kort period,
- 2) för att kunna annullera, justera eller korrigera en transaktion.

En börs ska säkerställa att tröskelvärdena för att kortvarigt avbryta handeln är fastställda på ett sätt som beaktar

- 1) det finansiella instrumentets likviditet,
- 2) marknadsmodellens art, och
- 3) olika typer av användare av marknadsmodellen.

En börs ska utan obefogat dröjsmål till Finansinspektionen rapportera tröskelvärdena för kortvarigt avbrott och alla betydande ändringar av tröskelvärdena. Finansinspektionen ska rapportera informationen till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

En börs ska underrätta Finansinspektionen om avbrott i handeln, om börsen på ett sätt som är avgörande för likviditeten är en reglerad marknad för det finansiella instrumentet. Finansinspektionen ska vid behov underrätta andra behöriga myndigheter om avbrottet.

23 §

Avvisande av order

En börs ska ha system och förfaranden för att avvisa order, om en order överskrider förutbestämda volym- och priströsklar eller är uppenbart felaktig.

26 §

Kontroller av positionshantering inom råvaruderivat

En börs ska ha transparenta och icke-diskriminerande system och förfaranden för att kontrollera positionerna för dem som handlar med råvaruderivat samt med utsläppsrätter och derivat av dessa. I sina kontroller ska börsen beakta vilken typ av personer och marknadsparter som handlar och hur de använder de kontrakt som handlas. En börs har rätt att få alla uppgifter som behövs för kontrollen av innehavaren av en derivatposition.

En börs kan kräva att innehavaren av en derivatposition minskar positionen tillfälligt eller permanent samt vid behov avslutar positionen.

Om en handelspart inte samtycker till börsens krav enligt 2 mom., kan börsen vidta nödvändiga åtgärder för derivatpositionsinnehavarens räkning.

För att minska effekterna av en stor eller dominerande position kan börsen vid behov ålägga innehavaren av en derivatposition att tillfälligt återställa likviditet till marknaden till ett överenskommet pris och i en överenskommen omfattning.

Börsen ska tillhandahålla Finansinspektionen tillräcklig information om de system och förfaranden som avses 1 mom.

31 §

Börsens insiderregister

En börs ska föra ett register över insideranmälningar som avses i 30 § (*börsens insiderregister*), varav det för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument som ägs av insidern, en omyndig som avses i 30 § 2 mom. 1 punkten och en organisation eller stiftelse som avses i 30 § 2 mom. 2 punkten och som är av det slag som nämns i det momentet samt specificerade förvärv och avyttringar.

— — — — —

5 kap.

Krav som tillämpas på multilaterala och organiserade handelsplattformar

1 §

Rätt att driva multilaterala och organiserade handelsplattformar

En multilateral handelsplattform och en organiserad handelsplattform kan i enlighet med detta kapitel drivas endast av en börs, ett värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster, ett kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och av en filial till ett tredjelandsföretag.

Vad som i 3 kap. 11–13, 16, 21, 22, 26 och 27 § föreskrivs om börser eller reglerade marknader gäller också multilaterala och organiserade handelsplattformar samt marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel.

Vad som i 2 kap. 15–18 § föreskrivs om börser och om personer som hör till en börs ledning ska på motsvarande sätt gälla marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel och personer som hör till deras ledning.

Vad som i 3 kap. 3 § föreskrivs om rapportering av överträdelser gäller också marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel.

Vad som i 7 kap. 2 § 2–5 mom., 5 § 1 mom., 7 § 1, 3 och 4 mom., 9 § 3 mom., 7 a kap., 9 kap. 1 och 4 § och 4 a § 3 mom. samt 10 kap. 11 och 12 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om organisering av värdepappersföretags verksamhet gäller också marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral och organiserad handel.

I multilaterala handelsplattformars egen verksamhet och vid verksamhet på multilaterala handelsplattformar får inte tillämpas förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed enligt 1 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen.

10 §

Kontroller av positionshantering inom råvaruderivat

Vad som i 3 kap. 26 § föreskrivs om kontroller av positionshantering inom råvaruderivat ska tillämpas också på marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel.

15 §

Finansinspektionens skyldighet att rapportera till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Finansinspektionen ska meddela Europeiska värdepappersmarknads- och marknadsmyndigheten att den beviljat tillstånd för en multilateral eller en organiserad handelsplattform och, på begäran av myndigheten, överlämna information som Finansinspektionen med stöd av 14 § fått i samband med tillsynen.

18 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om förutsättningarna för att en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral eller organiserad handel ska kunna godkänna en person som avses i 3 kap. 15 § 3 mom. som handelspart. Föreskrifterna ska i tillräcklig utsträckning trygga Finansinspektionens rätt att få information om handelspartners kunder.

19 §

Ordnande av multilateral handel

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel ska utöver vad som föreskrivs i 7 kap. 2 § 2–5 mom., 5 § 1 mom., 7 § 1, 3 och 4 mom., 9 § 3 mom., 7 a kap., 9 kap. 1 och 4 § och 4 a § 3 mom. samt i 10 kap. 11 och 12 § i lagen om investeringstjänster och om uppfyllande av krav som föreskrivs i denna lag införa och verkställa icke-diskriminerande bestämmelser om utförande av order inom systemet.

20 §

Verksamhetens tillförlitlighet

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel ska förvissa sig om att de

1) har tillräckliga förutsättningar för att kunna hantera de risker den är exponerad för, vidtar lämpliga åtgärder och inför system för att identifiera alla betydande risker för dess verksamhet och vidtar effektiva åtgärder för att reducera sådana risker,

2) har vidtagit verksamma åtgärder för att underlätta effektivt avslut utan dröjsmål av de transaktioner som utförs i dess system, och

3) vid tidpunkten för auktorisationen och därefter har tillräckliga finansiella resurser för att goda förutsättningar ska föreligga för att den ska kunna fungera korrekt med hänsyn till arten och omfattningen av de transaktioner som genomförs på marknaden och till sammansättningen och graden av dess riskexponering.

— — — — —

21 §

Kundorder

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel får inte utföra kundorder med utnyttjande av eget kapital eller bedriva handel genom matchad principalhandel.

24 §

Drift av en organiserad handelsplattform separat från en systematisk internhandlare

En och samma juridiska person får inte vara både en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel och en systematisk internhandlare. En organiserad handelsplattform får inte anslutas till en systematisk internhandlare på ett sådant sätt att order på den organiserade handelsplattformen och order och bud hos en internhandlare interagerar. En organiserad handelsplattform får inte heller anslutas till en annan organiserad handelsplattform på ett sådant sätt att interaktion mellan order på olika organiserade handelsplattformar möjliggörs.

26 §

Diskretionärt genomförande av order

— — — — —

För det system som matchar kundorder får marknadsplatsoperatören som ordnar organiserad handel besluta huruvida, när och hur mycket av två eller flera order den vill matcha inom systemet. I enlighet med 22–25 § och utan att det påverkar tillämpningen av 22 § 3 mom. får marknadsplatsoperatören, med hänsyn till ett system som anordnar transaktioner med icke aktierelaterade instrument, underlätta förhandlingar kunder emellan för att sammanföra två eller flera potentiellt kompatibla köp- och säljintressen i en transaktion.

27 §

Skyldighet att rapportera till Finansinspektionen

— — — — —

Den behöriga myndigheten får antingen när en tillhandahållare av investeringstjänster eller en marknadsoperatör begär auktorisation för att driva en organiserad handelsplattform eller från fall till fall begära en detaljerad beskrivning av varför systemet inte motsvarar och inte kan fungera som en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform eller en systematisk internhandlare, hur denna diskretionära bedömning kommer att ske, särskilt när en order till den organiserade handelsplattformen kan dras tillbaka och när och hur två eller flera kundorder kommer att matchas mot varandra inom den organiserade handelsplattformen. Dessutom ska marknadsplatsoperatören som ordnar organiserad handel lämna information till den behöriga myndigheten om hur den använder sig av handel genom matchad principalhandel. Den behöriga myndigheten ska övervaka marknadsplatsoperatörens deltagande i matchad principalhandel för att säkerställa att detta fortsätter vara förenligt med definitionen av sådan handel och att dess deltagande i matchad princi-

palhandel inte ger upphov till intressekonflikter mellan marknadsplatsoperatören som ordnar organiserad handel och dess kunder.

6 kap.

Tillväxtmarknader för små och medelstora företag

1 §

Registrering av tillväxtmarknader för små och medelstora företag

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel kan be Finansinspektionen registrera den multilaterala handelsplattformen eller en del av den som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag.

7 kap.

Transparenskrav för handel med finansiella instrument

1 §

EU:s förordning om marknader för finansiella instrument

I avdelningarna II och III i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument finns, utöver vad som föreskrivs i detta kapitel, bestämmelser om transparenskrav för finansiella instrument.

3 §

Avbrytande och förbudande av systematisk internhandel

Om Finansinspektionen i enlighet med 3 kap. 11 § 6 mom. har fastställt en börs beslut att avbryta handeln med finansiella instrument eller i enlighet med 3 kap. 11 § 5 mom. ålagt börsen att avbryta handeln med finansiella instrument och dessa är föremål för interna transaktioner, ska den systematiska internhandlaren avbryta handeln med instrumenten i fråga.

5 §

Utförande av transaktioner på en handelsplats

Efter det att en order har utförts för en kunds räkning ska tillhandahållaren av investeringstjänster informera kunden om var ordern utfördes. De regelbundna rapporterna ska inbegripa detaljerade uppgifter om pris, kostnader, hastighet och sannolikhet för utförande när det gäller enskilda finansiella instrument.

6 §

Rapportering av råvaruderivat och utsläppsrätter

En börs, en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel och en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska enligt klassificeringen i 7 § varje vecka offentliggöra en rapport med uppgifter om de totala positioner som innehas av de olika ka-

tegorierna personer för de olika råvaruderivat och utsläppsrätter och derivat av dessa som handlas på deras handelsplatser. De uppgifter som avses i detta moment ska dessutom rapporteras till Finansinspektionen och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

De uppgifter som räknas upp i 1 mom. ska offentliggöras och rapporteras till myndigheterna endast när både antalet personer och deras öppna positioner överskrider de minimitröskelvärden som föreskrivs i artikel 83 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet.

En börs, en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel och en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska dagligen ge Finansinspektionen en fullständig rapport om sina positioner i råvaruderivat, utsläppsrätter och derivat av dessa som varje medlem, deltagare, kund och dessas kunder har på den handelsplatsen.

Deltagare på reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar samt organiserade handelsplattformars kunder ska åtminstone dagligen till den tillhandahållare av investeringstjänster eller den börs som driver den handelsplatsen rapportera detaljerade uppgifter om sina egna positioner som innehas genom kontrakt som handlas på den handelsplatsen, liksom om de positioner som innehas av deras kunder och de kundernas kunder till dess slutkunden har nåtts.

Tillhandahållare av investeringstjänster som handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av dessa utanför en handelsplats ska dagligen ge den behöriga myndigheten för den handelsplats där råvaruderivaten, utsläppsrätterna eller derivaten av dessa handlas eller den behöriga centrala myndigheten en fullständig rapport om sina egna positioner i råvaruderivat, utsläppsrätter och derivat av dessa samt om sina positioner som inbegriper ekonomiskt likvärdiga OTC-kontrakt, liksom om positioner som innehas av deras kunder och de kundernas kunder till dess slutkunden har nåtts.

9 kap.

Organisatoriska krav på verksamheten hos en leverantör av datarapporterings tjänster

4 §

Organisering av verksamheten hos tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation

Den konsoliderade handelsinformation som avses i 1 mom. ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

8) i tillämpliga fall, det faktum att en datoralgoritm inom tillhandahållaren av investeringstjänster låg bakom investeringsbeslutet och utförandet av transaktionen,

5 §

Arrangemang för undvikande av intressekonflikter vid tillhandahållande av konsoliderad handelsinformation

En tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska ha infört administrativa arrangemang som är utformade för att förhindra intressekonflikter. Om en börs eller en tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang också tillhandahåller konsoliderad handelsinformation ska den behandla all insamlad information på ett icke-diskrimineran-

de sätt samt ha infört lämpliga arrangemang för att göra åtskillnad mellan olika affärsfunktioner.

7 §

*Organisering av verksamheten hos tillhandahållare av en godkänd
rapporteringsmekanism*

— — — — —

Tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism ska ha inrättat system som på ett effektivt sätt kan kontrollera transaktionsrapporters fullständighet, hitta fall av utelämnad information och uppenbara fel som orsakats av tillhandahållaren av investeringstjänster och då sådana fel eller utelämnanden inträffar upplysa tillhandahållaren av investeringstjänster om dem och begära omsändning av alla sådana felaktiga rapporter.

— — — — —

8 §

*Arrangemang för undvikande av intressekonflikter vid tillhandahållande av en godkänd
rapporteringsmekanism*

Den som tillhandahåller en godkänd rapporteringsmekanism ska upprätthålla administrativa arrangemang som är utformade för att förhindra intressekonflikter i förhållande till dess kunder. Om den som tillhandahåller en godkänd rapporteringsmekanism är ett värdepappersföretag eller en börs ska tillhandahållaren behandla all insamlad information på ett icke-diskriminerande sätt och göra åtskillnad mellan olika affärsfunktioner.

10 kap.

Tillsyn, tystnadsplikt och särskilda befogenheter

3 §

Särskilda befogenheter gällande råvaruderivat

Finansinspektionen kan fastställa positionslimiter (*tröskelvärden*) för råvaruderivat som är föremål för handel på en reglerad marknad, på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform samt för derivat som inbegriper ekonomiskt likvärdiga råvaruderivat. Finansinspektionen kan kräva att tillsynsobjekt som avses i 4 § i lagen om Finansinspektionen, finansmarknadsaktörer och andra som avses i 5 § i den lagen ska iakttä en positionslimit, minska storleken på en exponering eller position i finansiella instrument som avses i denna paragraf samt förbjuda förvärv av sådana.

En positionslimit som avses i 1 mom. ska som största tillåtna nettovärde fastställas för en position i råvaruderivat med hjälp av de beräkningsmetoder som anges i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/591 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller tekniska tillsynsstandarder för tillämpning av positionslimiter för råvaruderivat. Finansinspektionen ska regelbundet se över positionslimiterna och vid behov fastställa en ny positionslimit med beaktande av marknadsutvecklingen.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om positionslimiter ska inte tillämpas på sådana positioner som innehas av icke-finansiella enheter och som avses i den delegerade förordning som nämns ovan i 2 mom. eller på positioner som innehas för sådana enheters räkning och som reducerar de risker som står i direkt samband med kommersiell verksamhet.

Finansinspektionen ska ge Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och övriga behöriga myndigheter adekvat information om tröskelvärden som fastställs med

stöd av denna paragraf och om förändringar i dem samt om förordnanden och förbud som meddelas med stöd av 1 mom. Om Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten efter att ha fått kännedom om att en positionslimit fastställts förutsätter att den ska ändras, ska Finansinspektionen följa myndighetens riktlinjer om inte Finansinspektionen anser att de är grundlösa.

Om ett finansiellt instrument som avses i 1 mom. är föremål för handel i flera EES-stater och handelsvolymen är störst i Finland, ska Finansinspektionen fastställa en gemensam positionslimit för handeln med det finansiella instrumentet i fråga. Innan ett sådant beslut som avses i detta moment fattas ska Finansinspektionen samråda och samarbeta med de staters behöriga myndigheter vilkas behörighet omfattar de handelsplatser där det handlas med finansiella instrument som avses i detta moment.

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten avgör i enlighet med sina befogenheter enligt artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG sådana meningsskiljaktigheter mellan behöriga myndigheter som beror på att en gemensam positionslimit fastställts enligt 5 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 mars 2019.

Helsingfors den 15 mars 2019

Republikens President

Sauli Niinistö

Finansminister Petteri Orpo